

ΑΑ30

ΑΝΑΤΟΜΙΚΕΣ ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ ΤΗΣ ΑΡΤΗΡΙΑΚΗΣ ΑΙΜΑΤΩΣΗΣ ΤΟΥ ΗΠΑΤΙΚΟΥ ΜΟΣΧΕΥΜΑΤΟΣ

Ι Φούζας, Α Παπαγιάννης, Β Παπανικολάου, Δ Γιακουστίδης, Ν Αντωνιάδης, Δ Βροχίδης, Ν Ουζουνίδης, Π Γαβριηλίδης, Σ Ιωσηφίδου, Ι Γκένιος, Α Προβατίδης, Α Τσάκνη, Σ Τσακαλίδου, Δ Τακούδας

Χειρουργική Κλινική Μεταμοσχεύσεων, Α.Π.Θ., Ιπποκράτειο Γ.Π.Ν. Θεσσαλονίκης

Τα ηπατικά μοσχεύματα αποτελούν ιδιαίτερο πρότυπο για τη μελέτη της ανατομικής της ηπατικής αρτηριας διότι απαιτείται λεπτομερής παρασκευή και αποκατάσταση της αρτηριακής αιμάτωσης του ήπατος. Οι ανατομικές παραλλαγές οφείλονται στην ύπαρξη εκτόπων (aberrant) ηπατικών αρτηριών, οι οποίες ονομάζονται επικουρικές (accessory), όταν συνυπάρχουν με την "φυσιολογική" αρτηρία και αντικατασταθείσες (replaced) ή κύριες έκτοπες, όταν αποτελούν τη μοναδική αιμάτωση του δεξιού ή του αριστερού ήπατος. Περιγράφονται οι ανατομικές παραλλαγές της αιμάτωσης του ήπατος που ανερεύθησαν σε 58 λήψεις ήπατος από την Χειρουργική Κλινική Μεταμοσχεύσεων ΑΠΘ (1/1 2004 - 13/11/2005).

Η "φυσιολογική" ανατομική της αρτηριακής παροχής του ήπατος [ηπατική αρτηρία που εκφύεται από την κοιλιακή αρτηρία, διχάζεται στην γαστροδωδεκαδακτυλική και την ίδιας ηπατική, η οποία χορηγεί την δεξιά και αριστερά ηπατική στις πύλες του ήπατος] ανευρέθη σε 42 περιπτώσεις (72.41 %).

Εκφύση της αριστεράς ηπατικής αρτηρίας από την αριστερή γαστρική αρτηρία (ΑΓΑ) ανευρέθη σε 6 περιπτώσεις (10.34 %) (επικουρική 5, αντικατασταθείσα 1). Αριστερά επικουρική ηπατική αρτηρία από την αριστερά γαστρική αρτηρία, η οποία εκφύνταν από την αορτή σε μία περίπτωση (1.72 %). Αριστερά επικουρική ηπατική αρτηρία από την αορτή και κοινή ηπατική αρτηρία από κοιλιακή σε μία περίπτωση (1.72 %). Δεξιά αντικατασταθείσα ηπατική αρτηρία από την άνω μεσεντέριο αρτηρία (ΑΜΑ) διαπιστώθηκε σε μία περίπτωση (1.72 %). Δεξιά αντικατασταθείσα ηπατική αρτηρία από την αορτή και αριστερά αντικατασταθείσα ηπατική αρτηρία από την κοιλιακή αρτηρία σε μία περίπτωση (1.72 %). Δεξιά αντικατασταθείσα ηπατική αρτηρία από την αορτή και κοινή ηπατική από την κοιλιακή αρτηρία σε μία περίπτωση (1.72 %). Αριστερά επικουρική ηπατική αρτηρία από την αορτή και δεξιά έκτοπη ηπατική αρτηρία από την άνω μεσεντέριο (ΑΜΑ) σε μία περίπτωση (1.72 %). Αριστερά αντικατασταθείσα ηπατική αρτηρία (τμήματα ΙΙ και ΙΙΙ) από την αριστερή γαστρική, ηπατική αρτηρία από την κοιλιακή αρτηρία (τμήμα ΙV) και δεξιά αντικατασταθείσα ηπατική αρτηρία από την ΑΜΑ (τμήματα V - VIII) σε μία περίπτωση (1.72 %). Πράσιμος διχασμός της κοινής ηπατικής και έκφυση της δεξιάς και της αριστεράς ηπατικής αρτηρίας από την κοιλιακή αρτηρία σε μία περίπτωση (1.72 %). Εκτοπη κοινή ηπατική αρτηρία από την ΑΜΑ η οποία φερόταν εμπρός από τον χοληδόχο πόρο σε μία περίπτωση (1.72 %).

Συνολικά, έκτοπη αριστερά ηπατική αρτηρία (επικουρική ή αντικατασταθείσα) διαπιστώθηκε σε 11 περιπτώσεις (18.91%) και έκτοπη δεξιά ηπατική αρτηρία (επικουρική ή αντικατασταθείσα) σε 5 περιπτώσεις (8.61%).

Τα ευρήματα υποδηλώνουν τη δυσχέρεια της χειρουργικής παρασκευής κατά την λήψη ηπατικών μοσχευμάτων και πιστεύεται ότι είναι χρήσιμα και στην ηπατική χειρουργική, στην λασαροσκοπική χειρουργική των χοληφρόων, αλλά και στην ακτινολογική διερεύνηση του ήπατος.